

Provkonstruktion

Årskurs: Åk. 9

Ämne: Hem- och konsumentkunskap

Tema: Ungas privatekonomi och konsumtionsval

Syfte

Syftet med detta prov är att bedöma elevernas djupare förståelse av ungas privatekonomi, inklusive faktorer som påverkar konsumtionsval och förmågan att göra mer komplexa ekonomiska beslut. Provets innehåll syftar till att ge eleverna möjlighet att applicera sin kunskap om budgetering, krediter, abonnemang samt lån och sparande i mer avancerade scenarier.

Centralt innehåll

Ungas privatekonomi. Konsumtion och ekonomisk planering, däribland att göra en budget.

Betygskriterium (E)

Eleven beskriver faktorer och beslut som kan påverka privatekonomi och konsumtionsval.

Källa: (Lgr 22. Hem- och konsumentkunskap, åk. 7-9)

Prov

Faktafrågor

Antal poäng: 20

- 1. Vad är en budget och vilka komponenter bör ingå i en detaljerad budgetplan?** A) En plan för hur man hanterar sina pengar, inklusive inkomster, fasta och rörliga kostnader. B) En lista över inköp. C) En plan för att spara pengar utan att tänka på utgifter.
- 2. Vilken påverkan kan inflation ha på ungas privatekonomi?** A) Ökar köpkraften. B) Minskar köpkraften. C) Ingen påverkan alls.
- 3. Vad innebär det att ha en hög kreditvärdighet och hur kan man förbättra den?** A) Att man har mycket skulder. B) Att man betalar sina räkningar i tid och har en låg skuldsättning. C) Att man aldrig lånat pengar.
- 4. Vilka risker är förknippade med att handla på kredit, särskilt för ungdomar?** A) Att få bättre kreditvärdighet. B) Att man kan hamna i skuld och få betalningssvårigheter. C) Att man alltid får köpa det man vill ha.
- 5. Vad är skillnaden mellan ett lån med fast ränta och ett lån med rörlig ränta?** A) Fast ränta förblir densamma under lånets löptid,

medan rörlig ränta kan ändras. B) Rörlig ränta förblir densamma medan fast ränta kan ändras. C) Det finns ingen skillnad.

6. **Vilka faktorer bör man överväga innan man tecknar ett abonnemang?** A) Endast kostnaden. B) Tjänstens villkor, månadskostnad, och eventuella dolda avgifter. C) Vad ens vänner har.
7. **Varför är det viktigt att förstå villkoren för ett lån innan man ansöker?** A) För att kunna få så mycket pengar som möjligt. B) För att kunna fatta informerade beslut och undvika negativa konsekvenser. C) För att få lån utan att betala.
8. **Hur kan man skapa en effektiv sparplan?** A) Sätta av en viss summa varje månad, undersöka olika sparalternativ och sätta upp mål. B) Bara spara det som blir över. C) Inte spara alls om man har kredit.
9. **Vad innebär det att göra en kostnadsanalys av sin konsumtion?** A) Att bara se på inkomster. B) Att analysera både inkomster och utgifter för att se var man kan spara. C) Att köpa mer för att få bättre priser.
10. **Vilken långsiktig påverkan kan överdriven konsumtion ha på en ung persons ekonomi?** A) Inga långsiktiga effekter. B) Kan leda till skuldsättning och svårigheter att spara. C) Kan öka inkomsterna.

Ordkollen

Antal poäng: 15

Beskrivning: Nedan listas ord och begrepp som följs av tre alternativa förklaringar. Du ska ringa in det alternativ som är korrekt.

Ord/Begrepp	1	2	3
Budget	En plan för inkomster och utgifter, inklusive sparande	En typ av lån	En lista över inköp
Kredit	Att få betala senare, med ränta	Att få betala nu	Kontant betalning
Abonnemang	En regelbunden betalning för en tjänst med villkor	Engångsbetalning	Ingen kostnad
Konsumtion	Att handla varor och tjänster, och analysera behov	Spara pengar	Låna pengar
Ränta	Kostnaden för att låna pengar, ofta uttryckt i procent	Inkomst	Utgift
Sparande	Att lägga undan pengar för framtida behov och investeringar	Att spendera mer	Att låna pengar

Utgift	Pengar som används för att köpa varor och tjänster	Pengar man får	Kredit
Inkomst	Pengar man tjänar från arbete eller andra källor	Kostnader	Budget
Skuld	Pengar man är skyldig och måste betala tillbaka	Sparade pengar	Inkomst
Lån	Att få pengar nu som ska betalas tillbaka med ränta	Besparingar	Utgifter

Resonerande frågor

Antal poäng: 20

Beskrivning: Besvara nedanstående frågor så bra du kan. Du kan skriva dina svar på baksidan.

- 1. Diskutera hur inflation kan påverka ungas konsumtionsval och sparande.** Elevens svar bör innehålla exempel på hur inflation kan leda till högre priser och minskad köpkraft, samt hur det påverkar deras beslut att spara eller spendera.
- 2. Analysera hur en student kan hantera sina utgifter under studietiden. Vilka strategier kan användas för att hålla sig inom budgeten?** Elevens svar bör diskutera strategier som att planera sina måltider, använda kollektivtrafik istället för bil, och hitta gratis aktiviteter.
- 3. Reflektera över de långsiktiga effekterna av kreditkortslån för ungdomar. Vilka risker och fördelar finns det?** Elevens svar bör inkludera risker som skuld och negativa kreditbetyg, samt fördelar som uppbyggnad av kreditvärdighet.
- 4. Beskriv hur man kan använda teknologiska verktyg för att hantera personlig ekonomi effektivt.** Elevens svar bör nämna appar för budgetering, online-bankar, och hur man kan använda digitala verktyg för att övervaka utgifter och spara.

Bedömning

Totalt antal poäng: 60

Betyg	Andel rätt (procent)	Antal poäng
E	30 %	18 (inkl. 4 resonerande frågor)
D	50 %	30
C	60 %	36
B	80 %	48
A	90 %	54

Uppföljning

Uppge ett av nyckelorden så utför jag det.

- Word - Skapar ett dokument
- Svårare - Gör provet svårare
- Enklare - Gör provet enklare
- Facit - Ta fram facit
- Provförberedelser - Text med studieinstruktioner till eleverna

Tags: [Prov](#)